

ΝΕΟΣ ΚΟΡΟΝΑΪΟΣ (MERS-CoV)

ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΚΟΡΟΝΑΪΟ (MERS-CoV)

Αναθεώρηση, Ιούνιος 2013

Στο πλαίσιο της εμφάνισης κρουσμάτων οξείας λοίμωξης του αναπνευστικού από το νέο κοροναϊό (MERS-CoV), τόσο ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (WHO), όσο και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC), συστήνουν την άμεση διερεύνηση ασθενών με υποψία λοίμωξης από το νέο κοροναϊό δεδομένου ότι μέχρι σήμερα τα κρούσματα παγκοσμίως είναι λίγα και ως εκ τούτου δεν υπάρχουν πολλά επιδημιολογικά και κλινικά δεδομένα για τη νόσο.

Συγκεκριμένα, δεν έχει ακόμα πλήρως διευκρινιστεί ο τρόπος μετάδοσης, ιδιαίτερα ο βαθμός μετάδοσης από άνθρωπο σε άνθρωπο, το κλινικό φάσμα της νόσου, η περίοδος επώασης, οι παράγοντες κινδύνου, η δεξαμενή και η γεωγραφική διασπορά του ιού.

Ο νέος κοροναϊός (MERS-CoV) είναι ένα νέο στέλεχος της οικογένειας των κοροναϊών, στην οποία ανήκουν τόσο οι ιοί που προκαλούν το κοινό κρυολόγημα όσο και αυτός που προκαλεί το SARS, όμως δεν είχε προηγουμένως αναγνωριστεί ως παθογόνο για τον άνθρωπο.

Το πρώτο κρούσμα λοίμωξης από το νέο κοροναϊό επιβεβαιώθηκε και δηλώθηκε τον Νοέμβριο του 2012, ενώ μέχρι και τις 17/06/2013 έχουν δηλωθεί συνολικά 64 κρούσματα της νόσου. Η πλειοψηφία των κρουσμάτων έχει μολυνθεί στην περιοχή της Αραβικής Χερσονήσου και στις γειτονικές χώρες. Έχουν επίσης διαπιστωθεί κάποιες περιπτώσεις ενδοοικογενειακής μετάδοσης, ενώ πρόσφατα διαπιστώθηκε νοσοκομειακή μετάδοση σε νοσηλευόμενο σε ίδιο θάλαμο με κρούσμα της νόσου, σε νοσοκομείο της Γαλλίας, καθώς και μετάδοση από ασθενείς σε επαγγελματίες υγείας

Η κλινική εικόνα περιλαμβάνει οξεία λοίμωξη του κατώτερου αναπνευστικού (πνευμονία) με πυρετό, βήχα, δύσπνοια, ενώ εμφανίζεται ARDS και σε μερικές περιπτώσεις νεφρική ανεπάρκεια. Θα πρέπει όμως να σημειωθεί ότι το κλινικό φάσμα της νόσου δεν είναι ακόμα απόλυτα γνωστό. Υπάρχουν κρούσματα που εμφάνισαν ήπια νόσο, ενώ κάποιοι ασθενείς εμφάνισαν και συμπτώματα από το γαστρεντερικό. Η θνητότητα της νόσου είναι υψηλή και με βάση τα δεδομένα μέχρι και 17/06/2013, ανέρχεται στο 56,3% (64 κρούσματα & 38 θάνατοι).

ΠΡΟΣΟΧΗ!! Σημειώνεται ότι σε ανοσοκατασταλμένα άτομα η κλινική εικόνα μπορεί να είναι άτυπη, δηλαδή να μην παρουσιάζουν μόνο λοίμωξη του αναπνευστικού.

Δεδομένου λοιπόν ότι: α) πρόκειται για ένα νέο νόσημα, β) ο αριθμός των κρουσμάτων είναι μικρός, γ) η πλειοψηφία των κρουσμάτων εμφανίζει βαριά νόσο, δ) το κλινικό φάσμα δεν είναι πλήρως γνωστό, οι επαγγελματίες υγείας θα πρέπει να βρίσκονται σε εγρήγορση για την ανίχνευση και άμεση διερεύνηση - επιδημιολογική και εργαστηριακή - ατόμων με σοβαρή λοίμωξη του αναπνευστικού, τα οποία:

- διέμεναν ή είχαν επισκεφθεί την περιοχή της Αραβικής Χερσονήσου και τις γειτονικές χώρες¹ τις τελευταίες 14 ημέρες πριν από την εμφάνιση των συμπτωμάτων. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί σε άτομα που διακομίζονται για νοσηλεία από τις εν λόγω περιοχές.
- είχαν στενή επαφή² με πιθανό ή εργαστηριακά επιβεβαιωμένο κρούσμα
- είναι επαγγελματίες υγείας που νοσήλευσαν άτομα με σοβαρή λοίμωξη του αναπνευστικού και τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως πιθανά ή επιβεβαιωμένα κρούσματα από το νέο κοροναϊό

- Δεν ανταποκρίνονται στη θεραπευτική αγωγή που χορηγείται στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της λοίμωξης
- ανήκουν σε συρροές³ κρουσμάτων σοβαρής οξείας λοίμωξης του αναπνευστικού, είτε αυτές συμβαίνουν στην κοινότητα ή σε χώρους παροχής υπηρεσιών υγείας (είτε πρόκειται για νοσηλευόμενους, είτε για ιατρονοσηλευτικό προσωπικό).

Επισημαίνεται ότι το ECDC μέχρι στιγμής δεν συστήνει την εργαστηριακή διερεύνηση για το νέο κοροναϊό σε μεμονωμένα κρούσματα ανεξήγητης πνευμονίας ή άλλων συμπτωμάτων από το αναπνευστικό, εάν δεν εμπíπτουν στις προαναφερόμενες κατηγορίες.

Στόχοι της διερεύνησης είναι:

- α) η άμεση λήψη μέτρων πρόληψης της δευτερογενούς μετάδοσης, και
- β) η κατανόηση των κλινικών και επιδημιολογικών χαρακτηριστικών του νέου κοροναϊού.

Σημείωση:

¹ Οι χώρες αυτές, μέχρι και 19/06/2013 είναι: Μπαχρέιν, Ιράκ, Ιράν, Ισραήλ, Ιορδανία, Κουβέιτ, Λίβανος, Ομάν, Παλαιστίνη, Κατάρ, Σαουδική Αραβία, Συρία, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και Υεμένη.

ΠΡΟΣΟΧΗ!!: Καθώς η επιδημία εξελίσσεται ο κατάλογος των χωρών μπορεί να τροποποιηθεί. Επικαιροποιημένες πληροφορίες για τις χώρες είναι διαθέσιμες στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις: www.who.int/csr/don/en/index.html & www.Keelpno.gr

² Ως στενή επαφή ορίζεται:

- α) Κάθε άτομο που περιέθαλψε ασθενή, είτε αυτό ήταν μέλος της οικογένειας είτε επαγγελματίας υγείας, καθώς και οποιοσδήποτε είχε παρόμοια στενή φυσική επαφή με τον ασθενή.
- β) Οποιοσδήποτε διέμεινε μαζί ή επισκέφθηκε πιθανό ή επιβεβαιωμένο κρούσμα, κατά το χρονικό διάστημα που νοσούσε.

³ Η συρροή αφορά σε δύο ή περισσότερα άτομα με έναρξη συμπτωμάτων μέσα στο ίδιο 10ήμερο και τα οποία σχετίζονται με τον ίδιο χώρο, όπως: σχολείο, τόπος εργασίας, σπίτι, νοσοκομείο, χώρους ομαδικής διαβίωσης, χώρους αναψυχής κλπ

Κάθε κρούσμα, «υπό διερεύνηση, πιθανό ή επιβεβαιωμένο», θα πρέπει να δηλώνεται **ΑΜΕΣΑ** στο ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ, μέσω του «ΔΕΛΤΙΟΥ ΔΗΛΩΣΗΣ ΟΞΕΙΑΣ ΣΟΒΑΡΗΣ ΛΟΙΜΩΞΗΣ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΟ ΚΟΡΟΝΑΪΟ (MERS-CoV)».